

До 25-річчя Кафедри телекомунікацій Інституту телекомунікаційних систем

В ці травневі дні в Інституті телекомунікаційних систем (ІТС) відзначають ювілейну дату – 25-річчя **кафедри телекомунікацій** (раніше – *кафедра засобів телекомунікацій*). Саме зі створення цієї кафедри почалася історія нинішнього ІТС, який було організовано в 2002 р. – через 9 років після початку роботи кафедри в складі КПІ. Сьогодні ІТС – один з найбільш успішних і перспективних навчально-наукових підрозділів КПІ ім. Ігоря Сікорського, в якому функціонують три кафедри, що готують випускників за чотирма сучасними спеціалізаціями. А починалось все 25 років тому, коли за наказом ректора № 1-83 від 11 травня 1993 р. в КПІ було створено кафедру засобів телекомунікацій (першу кафедру з телекомунікацій на Україні) для підготовки фахівців у галузі розробки та експлуатації апаратно-програмних комплексів телекомунікаційних пристроїв та мереж, космічних та наземних систем навігації, зв'язку і телебачення.

Зі створенням кафедри засобів телекомунікацій в Україні уперше почалась підготовка розробників телекомунікаційних систем та мереж незалежно від їх відомчої належності. З 1993/94 навчального року на кафедрі було розпочато підготовку спеціалістів з контингентом 25 осіб набору на 1 курс за новою для України спеціальністю "Проектування телекомунікаційних пристроїв, систем та мереж". Одразу було передбачено дві спеціалізації інженерної підготовки: "Космічні системи навігації, зв'язку та телебачення" та "Апаратно-програмні комплекси телекомунікаційних систем і мереж".

Від самого початку в роботі новоствореної кафедри активно використовувався технічний потенціал науково-дослідного інституту радіоелектронної техніки "ТОР" (сьогодні це НДІ телекомунікацій, який є основним структурним підрозділом науково-дослідної частини КПІ ім. Ігоря Сікорського). Така взаємодія дозволила органічно включити до навчального процесу наукові досягнення та практичний досвід фахівців, які працюють над реальними проектами, що, безумовно, підвищує рівень підготовки студентів.

Ініціатором створення і науковим керівником кафедри засобів телекомунікацій (а згодом і Інституту телекомунікаційних систем) став видатний український вчений в галузі передачі та обробки інформації – академік НАНУ, доктор технічних наук, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державних премій СРСР, УРСР та України в галузі науки і техніки Михайло Юхимович Ільченко. Також великий внесок в створення і розвиток кафедри зробили професори кафедри В.П. Вінницький, Л.П. Щербіна, О.М. Лебедев, А.О. Ліпатов та ін. Сьогодні цю справу гідно продовжують провідні науковці кафедри телекомунікацій – професори С.Г. Бунін, С.О. Кравчук, О.І. Лисенко, Т.М. Наритник, О.І. Романов, Є.А. Якорнов, які успішно поєднують викладацьку діяльність з науково-дослідною роботою. Також кафедра пишається новим поколінням науково-педагогічних працівників – молодими талановитими викладачами, які, окрім викладання навчальних дисциплін, плідно працюють над низкою цікавих і перспективних проектів в рамках кафедри та ІТС. Це доцент Д.А. Міночкін – керівник сучасної лабораторії базової мережі оператора мобільного зв'язку, створеної за підтримки компаній Lifecell та Ericsson; голова міжнародного офісу ІТС доцент І.В. Трубаров; старший викладач Т.О. Прищеп, яка вже багато років опікується розвитком веб-сайтів кафедри телекомунікацій та ІТС, та інші. На кафедрі створено добрі умови для професійного розвитку молодих науковців, є можливість навчатися в аспірантурі та докторантурі, здобувати наукові ступені та отримувати наукові звання. Сьогодні на кафедрі телекомунікацій працює 8 професорів, 7 доцентів, 10 старших викладачів, 1 асистент, 8 лауреатів

Державних премій в галузі науки і техніки. Виконуючим обов'язки завідуючого кафедри є доцент В.С. Явіся.

Підготовка фахівців на кафедрі телекомунікацій ведеться за двома сучасними спеціальностями – “Мобільні телекомунікації” та “Апаратно-програмні засоби електронних комунікацій”. Центральне місце в спеціалізації **“Мобільні телекомунікації”** займають методи підтримки мобільності в сучасних стільникових системах радіодоступу (в тому числі 5-го покоління), неоднорідних багаторівневих телекомунікаційних розподілених мережах на базі різних технологій та архітектур. Навчаючись за даною спеціалізацією, студенти мають можливість опанувати основи цифрових комунікацій, програмної інженерії, побудови, функціонування, управління і моделювання телекомунікаційних систем і мереж з підтримкою мобільності, налагодження та адміністрування телекомунікаційних систем. Спеціалізація **“Апаратно-програмні засоби електронних комунікацій”** спрямована на опанування випускниками спеціальних знань із розробки та експлуатації апаратно-програмних засобів зв'язку (мобільні телефони, модеми безпроводового зв'язку, мережні комутатори, модулі сенсорних мереж охорони та сигналізації тощо), програмування, розробки програмного забезпечення для мобільних пристроїв на платформі Android з урахуванням всіх потреб в визначенні місцеположення, зберігання, обробки та захищеної передачі даних користувача.

На кафедрі працюють навчальні лабораторії, де студенти мають доступ до найсучасніших телекомунікаційних технологій та обладнання світового рівня, що використовуються для побудови інфраструктури операторів мобільного зв'язку, комп'ютерних мереж, супутникових систем тощо. Значна частина підготовки студентів направлена на професійне оволодіння розробкою та застосуванням (включаючи методи протидії хакерським атакам) сучасного програмного забезпечення, включаючи програмування мобільних терміналів та засобів телекомунікацій. Це дає можливість поєднувати теоретичні знання з їх практичною апробацією та значною науково-дослідною роботою кафедри.

Випускники кафедри телекомунікацій успішно працюють на інженерних та управлінських посадах в сфері електроніки, телекомунікацій і інформаційних технологій, зокрема, в провідних компаніях операторів мобільного зв'язку (Київстар, Lifecell, Vodafone). Високий рівень підготовки випускників кафедри традиційно знаходить високу оцінку у роботодавців.

Світ інформаційно-телекомунікаційних технологій стрімко змінюється, висуваючи високі вимоги до підготовки фахівців нового покоління. В цих умовах керівництво і науково-педагогічні працівники кафедри телекомунікацій, спираючись на свої кращі традиції і напрацювання, прагнуть давати студентам найсучасніші знання, підкріплені досвідом роботи в реальних наукових та виробничих проектах. І сьогодні, святкуючи своє 25-річчя, кафедра впевнено дивиться в майбутнє, готова до нових викликів і здобутків.